

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 144/21
Luxemburg, 2 septembrie 2021

Hotărârea în cauza C-932/19,
OTP Jelzálogbank și alții

Legislația maghiară care interzice anularea unui contract de împrumut exprimat în monedă străină pentru motivul că acesta conține o clauză abuzivă referitoare la diferența de schimb valutar pare să fie compatibilă cu dreptul Uniunii

O atare situație există dacă această legislație permite restabilirea în drept și în fapt a situației în care s-ar fi găsit consumatorul în lipsa clauzei abuzive, chiar dacă anularea contractului ar fi mai avantajoasă pentru consumator

În anul 2007, un consumator a încheiat cu unele bănci maghiare din grupul OTP contracte de împrumut exprimate în monedă străină. În cadrul litigiilor în legătură cu aceste contracte, consumatorul a invocat nulitatea lor, invocând caracterul abuziv al clauzelor care stipulau că cursul de schimb aplicabil la deblocarea fondurilor împrumutate, care corespundea cursului de schimb la cumpărare al monedei străine în cauză în raport cu forintul maghiar (HUF), era diferit de cel aplicabil pentru rambursarea acestora, ce reflecta cursul de schimb la vânzare al monedei străine respective.

Sesizată cu aceste litigii în apel, Győri Ítéltábla (Curtea Regională de Apel din Győr, Ungaria) constată, pe de o parte, că legiuitorul maghiar a înlocuit clauzele abuzive precum cele menționate anterior cu o dispoziție națională care se referă la cursul de schimb oficial stabilit de Banca Națională a Ungariei pentru moneda străină în cauză, atât în ceea ce privește deblocarea fondurilor, cât și rambursarea. Pe de altă parte, aceasta arată că legislația maghiară nu îi permite să declare nulitatea contractelor sus-menționate din cauza invalidării clauzelor abuzive în discuție, chiar dacă o asemenea soluție ar fi mai favorabilă pentru consumator, care nu ar fi afectat de realizarea riscului valutar inerent împrumuturilor în cauză.

Având îndoieli în ceea ce privește compatibilitatea cu Directiva privind clauzele abuzive¹ a soluției pe care legiuitorul maghiar a reținut-o pentru eliminarea din contractele de împrumut exprimate în monedă străină a clauzelor abuzive referitoare la diferența de schimb valutar, Győri Ítéltábla solicită Curții să se pronunțe cu privire la acest aspect.

Prin hotărârea pronunțată astăzi, Curtea amintește că soluția adoptată de legiuitorul maghiar corespunde obiectivului urmărit de această directivă, care constă în restabilirea echilibrului dintre părți, menținând totodată validitatea întregului contract, în locul anulării tuturor contractelor care conțin clauze abuzive care le afectează executarea, precum cele referitoare la diferența de curs valutar. Mai mult, această directivă nu se opune unei legislații naționale care împiedică instanța sesizată să admită o cerere prin care se solicită anularea unui contract de împrumut întemeiată pe caracterul abuziv al unei clauze privind diferența de schimb valutar, în măsura în care se garantează că această clauză nu creează obligații pentru consumator. Astfel, constatarea caracterului abuziv al unei asemenea clauze trebuie să permită restabilirea în drept și în fapt a situației în care s-ar fi găsit consumatorul în lipsa acesteia, în special prin instituirea unui drept la restituirea avantajelor dobândite în mod nejustificat, în detrimentul consumatorului, de către profesionist în temeiul clauzei abuzive.

¹ Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (JO 1993, L 95, p. 29, Ediție specială 15/vol. 2, p. 273).

În acest context, Curtea subliniază că **revine instanței maghiare sarcina să stabilească dacă legislația aplicabilă în litigiul principal permite în mod efectiv restabilirea în drept și în fapt a situației consumatorului.**

În ceea ce privește chestiunea dacă instanța națională poate sau chiar trebuie să admită cererea consumatorului în cauză prin care se solicită să se efectueze mai degrabă o anulare în totalitate a contractului de împrumut în cauză decât anularea doar a clauzei privind diferența de schimb valutar și înlocuirea sa cu o dispoziție națională, Curtea răspunde negativ. Într-adevăr, **Directiva privind clauzele abuzive nu permite instanței sesizate să se întemeieze numai pe caracterul posibil avantajos pentru consumator al anulării contractului respectiv în ansamblul său.** În principiu, criteriile prevăzute de dreptul național sunt cele în lumina cărora trebuie examinată, într-un caz concret, posibilitatea menținerii unui contract ale cărui anumite clauze au fost invalidate.

Astfel, în conformitate cu criteriul obiectivității formulat de Curte în jurisprudența sa în materie, **nu este permis ca situația uneia dintre părțile la contract să fie considerată în dreptul național ca fiind criteriul determinant care decide soarta viitoare a contractului.** În consecință, **voința exprimată de consumatorul în cauză nu poate prevala în cadrul aprecierii, de către instanța națională, a aspectului dacă legislația maghiară permite efectiv restabilirea în drept și în fapt a situației consumatorului.**

În aceste condiții, Curtea arată că, în măsura în care legislația maghiară permite restabilirea acestei situații, **aceasta trebuie considerată ca fiind compatibilă cu Directiva privind clauzele abuzive.**

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536